

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación física e a súa didáctica na idade infantil

Materia	Educación física e a súa didáctica na idade infantil			
Código	V51G110V01503			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Reguera López de la Osa, Xoana			
Profesorado	Reguera López de la Osa, Xoana			
Correo-e	xreguera@uvigo.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es			
Descrición xeral	Materia Didáctico Disciplinar obrigatoria de Grao en Educación Infantil.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva.
B3	Diseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos.
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia.
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia.
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida.
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas nos estudantes.

B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos.
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no periodo 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C2	Coñecer os desenvolvementos da psicología evolutiva da infancia nos periodos 0-3 e 3-6.
C3	Coñecer os fundamentos de atención temprana.
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
C9	Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
C12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C15	Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.
C16	Identificar trastornos no soño, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
C17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar devanditos trastornos.
C18	Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado dos estudantes.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
C20	Valorar a importancia da estabilidade e a regularidade na contorna escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso armónico e integral dos estudantes.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do periodo 0-3 e do periodo 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
C25	Abordar análise de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.
C26	Saber analizar os datos obtidos, comprender críticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
C27	Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
C40	Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados
C41	Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C45	Coñecer a tradición oral e o folklóre.
C53	Coñecer os fundamentos musicais, plásticos e de expresión corporal do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C54	Coñecer e utilizar cancións para promover a educación auditiva, rítmica e vocal.
C55	Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
C56	Elaborar propostas didácticas que fomenten a percepción e expresión musicais, as habilidades motrices, o debuxo e a creatividade.
C57	Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas.
C62	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro.
C63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
C64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D5	Coñecemento de informática
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións

D17	Creatividade
D18	Lideranza
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer os fundamentos de expresión corporal e da motricidad na etapa escolar, así como as teorías sobre a adquisición e o desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B6 B8 B12	C1 C2 C4 C13 C55 C56	D1 D3 D5 D7 D11
Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.		B5 B9 B11	C1 C7 C9 C12 C16 C17 C18 C21 C22 C29 C55 C62 C63 C64	D1 D2 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D21
Elaborar propostas didácticas que fomenten a percepción e expresión, as habilidades motrices e a creatividade.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B10	C3 C20 C26 C27 C29 C32 C40 C41 C56 C66	D1 D2 D13 D14 D16 D17 D18 D21
Deseñar actividades encamiñadas ao desenvolvemento das habilidades motrices.	A1 A2 A3 A4		C13 C15 C19 C21 C53	D1 D2 D7 D8 D9 D13 D17 D18 D21
Promover a sensibilidade relativa á expresión e á creación.	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B11 B12	C15 C24 C25 C26 C43 C44 C45 C53 C54 C57	D1 D14 D15 D16 D17 D21

Contidos

Tema	
Bloque 1: Terminoloxía e conceptos básicos das actividades motrices na idade escolar	1.- Concepeto de Educación Física e outros conceptos craves. 2.- A didáctica da Educación Física. 3.- Achegas da Educación Física na educación escolar.
Bloque 2: Evolución histórica das actividades físicas e motrices no contexto educativo	1.- Evolución histórica da Educación Física. 2.- As escolas ximnásticas. 3.- Tendencias actuais na educación física escolar.

Bloque 3: Coñecemento e aplicación dos elementos do currículo vinculados á motricidade e á educación física.

- 1.- Elementos do currículo e lexislación educativa vinculada á educación física.
- 2.- Os niveis de concreción curricular.
- 3.- A programación.
- 4.- Metodoloxía de ensino.
- 5.- Avaliación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	30	15	45
Traballo tutelado	0	16	16
Resolución de problemas de forma autónoma	0	10	10
Lección maxistral	19.5	29.5	49
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	9	10
Traballo	1	9	10
Exame de preguntas obxectivas	1	9	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	Elaboración e exposición dunha intervención didáctica na aula.
Traballo tutelado	Seguimento por parte da profesora de cada un dos traballos que teña que facer o estudiantado. A tutela farase durante as horas de clase e en horario de tutoría.
Resolución de problemas de forma autónoma	Traballos curtos que levarán a cabo na aula. Dinámicas de grupo, debates.
Lección maxistral	Exposición por parte da docente os contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices de traballos, exercicios ou proxectos a desenvolver polo estudiantado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	Durante as clases, presenciais ou telemáticas, faranse actividades de reflexión, recensións, debates e análises de contidos traballados. Partindo do coñecemento do estudiantado e baixo os principios de coevaluación e avaliación formativa e compartida.
Traballo tutelado	Realizarase un seguimento constante de cada un dos traballos que teña que realizar o estudiantado. Seguindo os principios de tutorización dos procesos de avaliación formativa y compartida durante o cuatrimestre.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Prácticas de laboratorio	Posta en práctica dunha unidade didáctica na que se traballarán contidos específicos do currículo de Educación Infantil.	20	A1 A2 A3 A4 A5 D1 D2 D3 D5 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D21

Resolución de problemas e/ou exercicios	Participación en diferentes dinámicas e actividades propostas ao longo do curso. Serán aquelas actividades realizadas durante o desenvolvemento das clases maxistras e prácticas.	20	A1	B1	C1
			A2	B2	C2
			A3	B3	C3
			A4	B5	C4
			A5	B6	C7
				B8	C9
				B9	C12
				B10	C13
				B11	C15
				B12	C16
					C17
					C18
					C19
					C20
					C21
					C22
					C24
					C25
					C26
					C27
					C29
					C32
					C40
					C41
					C43
					C44
					C45
					C53
					C54
					C55
					C56
					C57
					C62
					C63
					C64
					C66

Traballo	Deseño e elaboración dunha intervención didáctica na que se traballen os contidos da materia relacionándoos co currículo de Educación Infantil.	20	A1	B1	C1
			A2	B2	C2
			A3	B3	C3
			A4	B5	C4
			A5	B6	C7
				B8	C9
				B9	C12
				B10	C13
				B11	C15
				B12	C16
					C17
					C18
					C19
					C20
					C21
					C22
					C24
					C25
					C26
					C27
					C29
					C32
					C40
					C41
					C43
					C44
					C45
					C53
					C54
					C55
					C56
					C57
					C62
					C63
					C64
					C66

Exame de preguntas Preguntas tipo test ou de verdadeiro/falso sobre as competencias
obxectivas teórico-prácticas da materia.

40

A1	B1	C1
A2	B2	C2
A3	B3	C3
A4	B5	C4
A5	B6	C7
	B8	C9
	B9	C12
	B10	C13
	B11	C15
	B12	C16
		C17
		C18
		C19
		C20
		C21
		C22
		C24
		C25
		C26
		C27
		C29
		C32
		C40
		C41
		C43
		C44
		C45
		C53
		C54
		C55
		C56
		C57
		C62
		C63
		C64
		C66

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia será necesario alcanzar o 50% da cualificación en cada un dos traballos realizados durante as clases, o traballo da materia, a exposición da intervención didáctica e na proba de competencias.

Durante as clases teóricas e prácticas:

- Unha vez que a docente entrase na aula, pechado a porta e comezado a explicación da materia, non se poderá entrar na clase.
- Unha vez comezada a clase o alumnado avisarán á profesora se tivese que ausentarse.
- Abandonar a aula sen que finalice a clase implicará a anulación da asistencia, considerándose que o alumno/a faltou a parte da clase.
- A non realización da clase práctica e asistir a mesma sen roupa deportiva será considerada como falta de asistencia.
- Calquer discente que empregue o teléfono móbil durante o transcurso das clases, teóricas ou prácticas, será expulsado inmediatamente da aula.
- Contarase a asistencia por cada hora de clase, non considerándose as clases que duran dúas horas como unha única falta de asistencia, senón dúas.
- **As faltas de asistencia non serán xustificadas. Terase en conta o regulamento sobre a avaliación, a cualificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado.**
- Aquel alumnado que por motivos persoais ou laborais, non vaia a asistir ás clases deberá porse en contacto coa profesora para concertar unha titoría.
- **Para que un correo electrónico sexa lido debe cumprir os seguintes requisitos: debe estar enviado dende o correo do CEU ou da UVigo, a dirección de correo debe ser seria, no asunto detallarase o contido principal do correo, terá unha presentación correcta, formal e ben redactada coidando o ton, o vocabulario e sen faltas de ortografía. O alumno/a presentarse debidamente indicando o seu curso, especialidade e materia.**

- Non se responderá a correos electrónicos durante as fins de semana nin no período vacacional.
- Non se realizan titorías fora do horario establecido nin durante o período vacacional.
- Non se responderán dúbidas; por correo electrónico durante o día previo á realización do exame.
- Recórdase a todo o estudiantado que opte polo proceso de avaliación global que non se lle facilitará ningún material diferente ao que se lle entrega ao estudiantado que segue un proceso de avaliación continua.
- En coherencia con el carácter inclusivo que caracteriza a la Escuela Universitaria CEU de Vigo, esta guía podrá ser adaptada para atender a las necesidades específicas de apoyo educativo que presente el estudiantado adscrito al programa PIUNE (PAT).

Aspectos sobre a avaliación da materia:

- Todo estudiantado, asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado segundo os criterios establecidos na guía docente.
- A través da ficha de itinerario o estudiantado coñecerá as súas cualificaciones ata 5 días antes da proba de competencias teórico-prácticas.
- Todo estudiantado que supere o 10% de insistencia ás clases (só poderá faltarse a un máximo de 6h), teóricas e prácticas, perderá a opción de avaliación continua. Sendo avaliado según o proceso de avaliación global.
- A avaliación global constará de dúas partes: unha proba obxectiva (tipo test ou verdadeiro/falso) de competencias teóricas cuxo valor será do 50%, e a realización de supostos prácticos sobre as competencias teórico-prácticas, cuxo valor será do 50%. Para superar a materia, ambas partes deberán estar aprobadas.
- O estudiantado que asista a totalidade das clases (só poderá faltar a un máximo de 3h), terá a opción de cursar a materia seguindo un itinerario "continuo e formativo". Neste, o valor da proba de contidos terá un peso do 20% sobre a nota final, as prácticas de laboratorio un 30%, o traballo un 30% e a resolución de problemas e/ou exercicios un 20%.
- De realizarse a proba teórica a través de medios telemáticos, se existira algún problema informático a proba faríase oralmente nunha vez finalice esta. Procederase á gravación da mesma.

Aspectos sobre a avaliación dos traballos:

- Respetaranse rigorosamente as datas de entrega dos traballos. Non se recollerá nin entregará ningún fóra da mesma.
- Non se lerá nin corrixirá ningún traballo no que o parágrafo de texto non estea [xustificado].
- Entregar un traballo que estea plaxiado parcial ou completamente será anulado.
- Terase en conta as faltas de ortografía para a avaliación de cada un dos traballos presentados en clase, traballo obrigatorio e exame final da materia. Por cada falta de ortografía descontarase 0,2 da nota final.
- A non superación dun traballo implicará perder o proceso de avaliación continua, sendo avaliado segundo a avaliación global.

Datas oficiais de exames:

- Haberá un único día de revisión de exame, fóra do mesmo non se revisará nin modificará ningunha nota.
- Respetaranse rigorosamente as datas oficiais establecidas pola Universidade para a realización dos exames (<http://www.escuelamagisterioceuvigo.es/organizacion-academica/escuela-maxisterio-vigo-ceu-examenes.php>), non sendo posible realizalo en calquera outro día. En caso de enfermidade ou operación do estudiantado, vítimas de violencia de xénero ou deportistas de alto rendemento, solicitarase por escrito en secretaría un posible cambio, posteriormente será valorado polo profesorado da materia e a dirección do centro se é procedente ou non a súa modificación.
- No caso de modificación da data de exame a proba podería realizarse oralmente. Seguindo un procedemento de gravación.
- De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xuño-xullo. As condicións de avaliacións serán as mesmas que na primeira convocatoria.
- No caso de ter a materia pendente de anos anteriores. Conservaranse as cualificacións obtidas un único curso académico. Pasado este tempo, o estudiantado cursará a materia de novo.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

- Arribas, H.F., y Fernández, D., **Deporte adaptado y escuela inclusiva**, Graó, 2015
- Batalla, A., **Habilidades Motrices**, Inde, 2000
- Batalla, A., y Duran, C., **1000 Ejercicios y juegos de gimnasia rítmica deportiva**, Paidotribo, 2015
- Blández, J., **Programación de unidades didácticas según ambientes de aprendizaje**, Inde, 2000
- Blázquez, D., y Sebastiani, E. M., **Enseñar por competencias en educación física**, Inde, 2009
- Del Valle, S., **Cómo programar en Educación Física paso a paso**, Inde, 2007
- Fernández, E., Gardoqui, M.L., y Sánchez Bañuelos, F., **Evaluación de las habilidades motrices básicas**, Inde, 2007
- Galera, A., **Manual de didáctica de la educación física I y II**, Paidós, 2001
- García Núñez, J.A., **Psicomotricidad y Educación Infantil**, Cepe, 2007
- González, C., y Lleixá, T., **Didáctica de la educación física**, Graó, 2010
- Joyce, B., y Weil, M., **Modelos de enseñanza**, Gedisa, 2012
- López-Pastor, V.M. (Coord.), **La evaluación en educación física**, Miño y Dávila, 2014
- López-Pastor, V.M., Pedraza, M., Ruano, C., y Sáez, J. (coord.), **Programar por dominios de acción motriz en educación física en primaria**, Miño y Dávila, 2016
- Loscher, A., **Juegos predeportivos en grupo**, Paidotribo, 2013
- Mingo, R., **Educación Física. Contenidos conceptuales, nuevas bases metodológicas**, Paidotribo, 2012
- Monjas, R. (coord.), **La iniciación deportiva en la escuela desde un enfoque comprensivo**, Miño y Dávila, 2012
- Ruiz, J., **Desarrollo de la Motricidad a través del juego**, Gymnos, 2004
- Ruiz, J., **Juegos cooperativos y educación física**, Paidotribo, 2013
- Sáez, F., **Habilidades Gimnástico-Acrobáticas**, ESM, 2015
- Sánchez Bañuelos, F., **Didáctica de la educación física**, Pertice Hall, 2002
- Velázquez, C., **Aprendizaje cooperativo en Educación Física**, Inde, 2010
- Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, **Decreto 330/09, Curriculum de Educación Infantil**, Diario Oficial de Galicia, 2009

Recomendacións

Materias que continúan o temario

- Didáctica da expresión plástica e visual/V51G110V01502
- Xogo na educación infantil/V51G110V01912

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

- Xogo na educación infantil/V51G110V01912

Materias que se recomenda ter cursado previamente

- Educación: Desenvolvemento motor/V51G110V01202
- Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/V51G110V01104
- Didáctica da expresión plástica e visual/V51G110V01502

Outros comentarios

Sobre todo, recoméndase estar motivado, ter ganas de aprender, de implicarse e de mostrar e ter interese por traballar dentro e fóra do ámbito académico con nenos das idades comprendidas entre os 0 e 6 anos.

A formación permanente é fundamental no ámbito da educación, polo que se vos recomenda que asistades a cursos de innovación educativa, a congresos e calquera conferencia que se vos poida ofertar.